

Kultūras informācijas
sistēmu centrs

Kultūras informācijas sistēmu centrs

**GADA
PUBLISKAIS
PĀRSKATS
2022**

Rīga
2023

Kultūras informācijas sistēmu centrs

Adrese: Tērbatas iela 53 - 2, Rīga, LV-1011

Tālrunis: (+371) 67843084

Fakss: (+371) 67843084

e-pasts: info@kis.gov.lv

Pārskatu izstrādājis

© Kultūras informācijas sistēmu centrs

© 2023

SATURS

SATURS	3
1. Pamatinformācija	7
2. Kultūras informācijas sistēmu centra darbības rezultāti un aktualitātes	15
2.1. ERAF Nacionālās programmas “Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana” projekts “Kultūras mantojuma satura digitalizācija 1.kārta”	15
2.2. Projekts “3td e-GRĀMATU bibliotēka”	16
2.3. Bibliotēku informācijas sistēmas ALEPH 500 centrālā administrēšana un valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga uzturēšana un Aleph tīmekļa servisu moduļa “Primo Discovery” (PRIMO) pakalpojuma uzturēšana un administrēšana	16
2.4. Centralizēta ERAF Nacionālās programmas “Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana” realizēto projektu uzturēšana	18
2.5. Piecu valsts nozīmes informācijas sistēmu sistēmu pārziņa un/vai turētāja funkciju nodrošināšana	18
2.6. Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas darbības nodrošināšana	18
2.7. Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmas darbības nodrošināšana	19
2.8. Nodrošināta projektu „Mašintulkošana” un “Mašintulkošana 2.kārta” ilgtspēja	20
2.9. Projekta „Latvijas radio audio materiālu un Latvijas televīzijas audiovizuālo materiālu digitalizācija” rezultātu ilgtspējas nodrošināšana	21
2.10. Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas (VVBIS) ieviešana	21
2.11. Apmācības	24
ERAF projekti, kuros KISC ir sadarbības partneris, īstenošana	26
Kultūras informācijas sistēmu centra infrastruktūra	27
Kultūras nozares darbības nodrošināšana	27
Vienota atbalsta sniegšanas sistēma	27
Erasmus+ KA2/EACEA projekts “BIBLIO – digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem”	28
CEF projekts “Federālais eTranslation Termbank tīkls” Nr. 2019-EU-IA-0049 (“Federated eTranslation Termbank Network”)	29
CEF projekts “National Language Technology Platform” (NLTP) Nr. 2020-EU-IA-0082	29
3. Aktualitātes sabiedrisko attiecību veidošanā	30

Pēdējo gadu globālie satricinājumi un negaidītie izaicinājumi, par kuriem iepriekš pat iedomāties nevarējām, ir nesuši daudz posta un grūtību gan rietumu civilizācijas pasaulei, gan cilvēcei kopumā, vienlaikus norūdot sabiedrību un liekot meklēt jaunus risinājumus eksistences turpināšanai un dzīves kvalitātes nodrošināšanai. Ārkārtīgi liela nozīme šajā sarežģītajā un nestabilajā situācijā ir informācijas un komunikāciju tehnoloģijām (IKT), kas nemitīgi attīstās un sniedz mums plašas iespējas gan operatīvi sazināties un iegūt aktuālu informāciju, gan strādāt un saņemt dažādus pakalpojumus attālināti. Kā iepriekšējos divos Covid-19 pandēmijas gados, kad dažādas tīmekļa saziņas platformas, e-pakalpojumi un resursi ieguva gluži jauna vēriena izmantojumu un deva milzu ieguldījumu mūsu ikdienas dzīves un darba nodrošināšanai, tā arī pēc Krievijas Federācijas brutālā iebrukuma suverēnajā Ukrainas valstī tehnoloģiskie risinājumi ir neatsverams atbalsts komunikācijai, informācijas ieguvei un savstarpējai palīdzībai.

Kultūras informācijas sistēmu centrs (Centrs), kura pamatdarbības joma ir pakalpojumu radīšana digitālajā vidē un elektronisko resursu un informācijas pieejamības nodrošināšana, arī aizvadītajā gadā ir aktīvi darbojies, tikai paplašinot savas funkcijas un attīstot darbību gan kultūras un atmiņas institūciju darba digitālajā vidē nodrošināšanā, gan valodas tehnoloģiju un mākslīgā intelekta pakalpojumu ieviešanā valsts pārvaldē kopumā. Novērtējot mūsu iestādes komandas augsto profesionalitāti un ilglaicīgo pieredzi darbā ar IKT sistēmām un e-pakalpojumu izstrādi kultūras nozarē, Centrs saskaņā ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas lēmumu ir noteikts par kultūras resora IKT pārvaldnieku un

kopš aizvadītā gada mūsu komandas pārziņā ir kultūras nozares galveno informācijas sistēmu pārraudzība un uzturēšana. Esam pagodināti par mūsu līdzšinējā darba novērtējumu un mums uzticētajiem jaunajiem uzdevumiem, vienlaikus apzināmies atbildību, uzņemoties pārraudzību nozarē kopumā par ārkārtīgi būtisku un vitāli svarīgu jomu, kas nozīmē ne tikai komunikāciju un informācijas ieguvu un apmaiņu, bet arī – un pašreizējos globālās spriedzes apstākļos tas ir jo īpaši nozīmīgi – kiberdraudu apzināšanu, novēršanu un nepārtrauktu drošības uzturēšanu gan centralizētajā kultūras resora IKT sistēmā, gan apakšnozaru atsevišķi izveidotajās datu sistēmās un e-resursu tiešsaistes platformās.

Pārskata periodā veicot mērķtiecīgu un regulāru ikdienas darbu, esam nodrošinājuši lielu valsts nozīmes informācijas sistēmu uzturēšanu, kas atbalsta sabiedrības pieeju daudzveidīgam kultūras un atmiņas institūciju veidotajam saturam, kur atsevišķās specializācijas nozarēs uzkrātais mantojums un informācija, apvienota ietilpīga un daudzfunkcionāla pakalpojuma veidā, tiek piedāvāta Latvijas sabiedrībai. Īstenojot dažādus projektus, esam veicinājuši iedzīvotāju piekļuvi aktuālam kultūras saturam un informācijai, vienlaikus paplašinot un bagātinot Latvijas virtuālo kultūrtelpu. Tāpat projektu ietvaros mēs rūpējamies arī par to, lai cilvēki aktīvi iesaistītos un izmantotu jaunus e-pakalpojumus un tiešsaistē pieejamos bezmaksas resursus, gūstot jaunas prasmes un zināšanas un tādā veidā ceļot savas dzīves kvalitāti, izglītības un labklājības līmeni.

Kā ik gadu ļoti cieša ir bijusi Centra sadarbība ar Latvijas bibliotēkām, un nozīmīgus projektus esam īstenojuši tieši bibliotēku nozarē. Paralēli darbam ar integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH, kurā strādā valsts nozīmes bibliotēkas un kuras darbību Latvijā uztur Centrs, pārskata periodā esam turpinājuši sadarbību gan ar akadēmiskajām un zinātniskajām bibliotēkām, gan ar Latvijas pašvaldību publisko bibliotēku tīklu, piedāvājot abonēšanai augstvērtīgas, uzticamas un autorizētas nacionālas un starptautiskas nozīmes daudzozaru publikāciju elektroniskās datu bāzes projekta “Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros. Tāpat aizvadītajā gadā ar labiem rezultātiem noslēdzām darbu Eiropas Savienības atbalstītajā projektā “BIBLIO – Digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem”, ko administrēja Aldo Moro Bari Universitāte (*Università degli studi di Bari Aldo Moro*, Itālija) sadarbībā ar partneriem no Itālijas, Bulgārijas, Grieķijas, Beļģijas un Latvijas, tai skaitā Centru. Projekta ietvaros koordinējām profesionālas izglītības un mācību programmas izstrādi Latvijas pašvaldību publiskajās bibliotēkās, tai skaitā metodikas un tiešsaistes mācību rīku izveidi, lai atbalstītu augsti kvalificēta un mobila darbaspēka attīstību nozarē, novēršot neatbilstību starp formālo izglītību un darba tirgu, un

veicinātu uz darbu balstītu mācīšanos un paaudžu mācīšanos profesionālās izglītības un apmācību jomā.

Centrs kā ilggadējs ļoti ciešs pašvaldību publisko bibliotēku sadarbības partneris augsti novērtē pašvaldību publisko bibliotēku aktīvo iesaisti un atbalstu dažādās sabiedrībai nozīmīgās izaicinošās situācijās, kad krīzes sekmīgs atrisinājums prasa spēju mobilizēties ātrai rīcībai, elastību un aktīvu iesaisti. To varējām vērot aizvadītā gada martā, kad Latvijas bibliotēkas atbalstīja Ukrainas bēgļus, gan saziņā ar bēgļu koordinācijas centriem piedāvājot savus pakalpojumus, gan iesaistot bēgļus bibliotēkās notiekošajās aktivitātēs, gan rīkojot atsevišķus pasākumus Ukrainas atbalstam, kā arī pērnā gada rudenī, kad pašvaldību publiskās bibliotēkas aktīvi sniedza atbalstu iedzīvotājiem pieteikumu sagatavošanā un e-pakalpojuma “Pieteikšanās energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalstam” veikšanā, lai saņemtu valsts noteikto kompensāciju par mājokļa apkuri saistībā ar saspringto globālo situāciju. Centrs kā Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas (VVBIS) jeb Gaismas tīkla uzturētājs novērtē sinerģiju, kas izveidojusies starp bibliotēku, pašvaldību un vietējo kopienu valsts mērogā nozīmīgā darba procesā. Uzskatām, ka šajā kopdarbībā liela loma ir gan bibliotekāru digitālajām, komunikācijas un vadības prasmēm, kas apgūtas un pilnveidotas gadu gaitā, tai skaitā vērienīgajā Centra administrētajā publisko bibliotēku attīstības projektā “Trešais tēva dēls”, gan arī pārdomāti veidotajam, visu Latviju aptverošajam pašvaldību publisko bibliotēku tīklam.

Tāpat aizvadītajā pārskata periodā esam aktīvi turpinājuši darbu, uzturot un nemitīgi pilnveidojot valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformu Hugo.lv, ar kuru Latvija ir izvirzījies par vadošo Eiropas valsti valodu tehnoloģiju lietojumā valsts pārvaldē. Platformas unikalitāte slēpjas tajā, ka, kamēr citas Eiropas valstis vēl arvien koncentrējas tikai uz mašīntulkošanu, Hugo.lv ietver publiski pieejamus tulkošanas un balss apstrādes rīkus, ko var izmantot gan valsts pārvaldes darbinieki, gan ikviens Latvijas iedzīvotājs. Tāpat uz platformas Hugo.lv bāzes izveidoti un valsts pārvaldē ieviesti arī virtuālie asistenti, ko aizvadītā gada nogalē izmantoja gandrīz septiņdesmit valsts iestāžu tīmekļvietnēs. Lai arī atsevišķu valstu pārvaldē šādi asistenti darbojas vai tiek izstrādāti, tāda līmeņa risinājums kā vienota platforma, uz kuras bāzes tiek veidoti sarunu boti visām valsts institūcijām, citviet līdz šim vēl nav radīts. Turklāt citu virtuālo asistentu vidū īpaši gribētos izcelt “Zinti” – tas ir kopīgs sarunu bots valsts iestādēm, kuras veidotas Valsts pārvaldes tīmekļvietņu vienotajā platformā, un arī tāda visas valsts iestādes aptveroša virtuālā asistenta nekur citur Eiropā vēl nav. Virtuālā asistenta darbībai seko speciāli

apmācīti darbinieki jeb botu treneri katrā iestādē, kuri nemitīgi rūpējas par atbilžu kvalitātes uzlabošanu un kuri kopskaitā ir vairāk nekā simts. Centra atbildīgais darbinieks uztur regulāru komunikāciju ar botu treneriem, gan konsultējot, gan sadarbībā ar Valsts kanceleju rīkojot seminārus šiem cilvēkiem, lai pārrunātu un izvērtētu virtuālajiem asistentiem uzdotos jautājumus, kā arī analizētu risinājumus atbilžu pilnveidošanai.

Vienlaikus Centrs turpināja darbu Eiropas Savienības atbalstītajā starpvalstu projektā NLTP (*National Language Technology Platform* / Nacionālā valodas tehnoloģiju platforma), ko administrē valodas tehnoloģiju uzņēmums “Tilde” sadarbībā ar Centru un vēl septiņām organizācijām no Igaunijas, Islandes, Maltas un Horvātijas ar mērķi pārvarēt valodas barjeras Eiropas nāciju starpā, sekmējot daudzvalodu informācijas pieejamību un dažādās valodās veidotas informācijas apmaiņu ar jaunāko valodas tehnoloģiju risinājumu palīdzību, kā arī veicināt iekļaujošas sabiedrības attīstību un pakalpojumu pieejamību – nodrošināt ikviena sabiedrības pārstāvja brīvu pieeju sabiedriskajiem pakalpojumiem neatkarīgi no konkrētās personas dzimtās vai runātās valodas vai audiāli vizuālajiem ierobežojumiem. Projekts paredz papildu iespēju platformas Hugo.lv attīstībai un savietojamībai ar Eiropas Komisijas mašintulkošanas sistēmām – *eTranslation*, līdz ar ko Hugo.lv piedāvā ikvienam iedzīvotājam brīvi pieejamu automatisko tulkošanu visās Eiropas Savienības dalībvalstu valodās – pavisam divdesmit četrās.

Atbalstot Ukrainas kara bēgļus un veicinot pēc iespējas sekmīgāku un ātrāku šo cilvēku sadzīves jautājumu risinājumu un iekļaušanos Latvijas sabiedrībā, no pērnā gada aprīļa platformā Hugo.lv ieviesām automatiskās tulkošanas iespējas arī ukraiņu valodai. Piedāvājot pakalpojumu ātri un ērti veikt tulkošanu uz un no ukraiņu valodas speciāli Latvijas sabiedrībai un valsts pārvaldei pielāgotā tulkošanas platformā, vēlējāmies palīdzēt mūsu valstī uzņemtajiem ukraiņu tautas pārstāvjiem ātrāk iedzīvoties Latvijā, nokārtot formalitātes, kas saistītas ar dzīvesvietas atrašanu, darbā iekārtošanos, kā arī ar veselības, izglītības un citu sociālās sfēras pakalpojumu izmantošanu, kā arī atvieglot ukraiņu un vietējo iedzīvotāju saziņu sadzīviskā un cilvēciskā ziņā.

Runājot par digitālajiem resursiem, ko piedāvājam Latvijas iedzīvotājiem brīvpieejā tiešsaistē, noteikti jāatzīmē valsts atbalstītā brīvpieejas tiešsaistes platforma “3td e-GRĀMATU bibliotēka” vietnē www.3td.lv, kurai aizvadītā gada sākumā atzīmējām triju gadu pastāvēšanas jubileju. Centrs šajā projektā sadarbojas ar piecām izdevniecībām – “Zvaigzne ABC”, “Apgāds Mansards”, “Latvijas Mediji”, “Prometejs”, “Jumava” – un aizvadītā gada rudenī noslēdza sadarbības līgumu ar Latvijas Banku par bankas simtgadei

veltītā zinātniskā izdevuma "Latvijas Bankas vēsture, 1922-1940" ievietošanu 3td bibliotēkā, kurā apjomīgais pētījums no 1. novembra, Latvijas Bankas dzimšanas dienas, pieejams ikvienam interesentam. "3td e-GRĀMATU bibliotēka" sevi pierādījusi kā ļoti būtisku un sabiedrībai vitāli nepieciešamu ikdienas kultūras patēriņa produktu – kopš platformas dibināšanas 2019. gada janvārī e-grāmatas vietnē www.3td.lv lasītājiem kopumā izsniegtas vairāk kā 122 000 reižu, un 3td bibliotēka regulāri tiek papildināta ar jaunām grāmatām, tādējādi piedāvājot lasītājiem plašu un daudzveidīgu tulkotās un oriģinālliteratūras klāstu latviešu valodā tādās kategorijās kā vēsture, politika, praktiskā psiholoģija, biogrāfiskās grāmatas, uzņēmējdarbība, kriminālromāni, dāmu romāni.

Tāpat esam aktīvi strādājuši pie aktuāla un augstvērtīga digitāla satura izveides ERAF projekta „Kultūras mantojuma satura digitalizācija (1. kārtā un 2. kārtā)” ietvaros, veicot kultūras norišu ieskaņošanu audiovizuālā formā jeb digitālo fiksēšanu. Tā kā mūsu mērķis, šo darbu veicot, bija sniegt sabiedrībai iespēju vispusīgi iepazīties ar augstvērtīgu un nozīmīgu kultūras norišu piedāvājumu, reizē atstājot spilgtu liecību mūsu pēcnācējiem par šodienas laikmeta kultūras labākajiem paraugiem, ir patiešām izdevies fiksēt būtiskus un nozīmīgus momentus Latvijas kultūras vēsturē. Šeit jāmin 2022. gada maijā notikušais Rīgas Doma kora skolas jaunā kora koncerts “Amao Omi” jeb “Bezjēdzīgais karš”, kas tika rīkots saistībā ar šajā pašā gadā uzsākto Krievijas Federācijas brutālo un neģēlīgo agresiju Ukrainā. Šajā koncertā izskanēja izcilā dzejnieka Knuta Skujenieka dzeja un tika atskaņota dziesma ar viņa vārdiem. Projekta komandas veiktais koncertieraksts ar pašu Meistaru, noslēgumā saņemot ziedus, ir pēdējais publiskais ieraksts pirms dzejnieka došanās mūžībā. Tāpat Ērmaņu muižas kultūras Sezonas 2021 atklāšanas pasākumā izskanējušā mūziķa Haralda Sīmaņa 70 gadu jubilejas koncerta ieraksts ir barda ar unikālo un savdabīgo balss tembru pēdējais oficiālais koncertieraksts. Jāatzīmē, ka vairāki no ierakstītajiem koncertiem, izpildītājiem un komponistiem tikuši gan nominēti Lielās mūzikas balvai, gan arī kļuvuši par tās laureātiem, kā piemēram, ērģelnieks Aigars Reinis, kurš saņēmis Lielo mūzikas balvu 2021 “Par izcilu sniegumu gada garumā” un kura ērģeļspēle dzirdama vairākos projektā fiksētajos koncertos. Tāpat jāmin gados jaunais, bet jau augsti novērtētais komponists Jēkabs Jančevskis, kurš saņēma Lielo mūzikas balvu 2021 kategorijā “Gada komponists” un kura pirmā kormūzikas autoralbuma “Aeternum” prezentācija Dzintaru koncertzālē iekļauta projekta ietvaros izveidotajā digitālo ierakstu kolekcijā, ko šobrīd brīvpieejā tiešsaistē augstā tehnoloģiskā kvalitātē var noklausīties ikviens interesents Centra uzturētajā audiovizuālo ierakstu portālā [Diva.lv](http://www.diva.lv) (www.diva.lv).

Kā pierāda aizvadītais gads, mēs neatlaidīgi un mērķtiecīgi veicam gan ierasto un tik nepieciešamo rutīnas darbu, lai nodrošinātu dažādu kultūras nozares informācijas sistēmu sekmīgu darbību, gan esam gatavi pieņemt izaicinājumus un meklēt optimālākos risinājumus, lai piedāvātu iedzīvotājiem vienlīdzīgu un kvalitatīvu pieeju informācijai, zināšanām un kultūras mantojumam. Digitalizējot kultūras un atmiņas institūcijās uzkrāto un saglabāto, kā arī jaunradīto bagāto mantojumu, tāpat izstrādājot dažādus e-pakalpojumus kultūras nozarē un valsts pārvaldē kopumā, mēs rūpējamies, lai sabiedrībai būtu ne tikai plaši pieejams daudzveidīgs un izglītojošs kultūras saturs, bet arī ērti un kvalitatīvi rīki šī satura izmantošanai. Arī turpmāk aktīvi darbosimies gan kultūras vērtību nodrošināšanā un saglabāšanā nākamajām paaudzēm, gan meklējot jaunus risinājumus tehnoloģisko inovāciju un e-pakalpojumu ieviešanā kultūras jomā.

Patiesā cieņā,

Armands Magone,

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

1. PAMATINFORMĀCIJA

Juridiskais statuss

Kultūras informācijas sistēmu centrs (turpmāk – KISC) ir Kultūras ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

KISC darbojas, pamatojoties uz Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.928 „Kultūras informācijas sistēmu centra nolikums” un nozares politikas plānošanas dokumentiem.

KISC politikas jomas

KISC īsteno kultūras politiku, ievērojot sekojošos politikas plānošanas dokumentos noteiktos mērķus, prioritātes un uzdevumus:

- „Latvija2030” - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
- Valdības rīcības plāns

KISC darbības misija un mērķis

KISC misija ir palīdzēt atmiņas institūcijām – arhīviem, bibliotēkām un muzejiem saglabāt un padarīt pieejamu kultūras mantojumu nākamajām paaudzēm, izmantojot jaunākos informācijas tehnoloģiju risinājumus.

KISC mērķis ir nodrošināt arhīvus, bibliotēkas un muzejus ar nepieciešamajiem informācijas tehnoloģiju resursiem, lai tās varētu kultūras vērtības saglabāt un nodrošināt to pieejamību sabiedrībai.

KISC funkcijas un uzdevumi

Saskaņā ar nolikumu KISC ir šādas **funkcijas**:

1. attīstīt bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu informācijas sistēmas (turpmāk - kultūras informācijas sistēmas);
2. nodrošināt bibliotēkās koncentrētās informācijas apstrādi, uzkrāšanu un izplatīšanu.

Lai īstenotu funkcijas, KISC veic sekojošus **uzdevumus**:

1. īsteno projektu "Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma";
2. nodrošina kultūras informācijas sistēmu apvienošanu integrētā valsts informācijas sistēmā;
3. nodrošina bibliotēku informācijas portāla izveidi un darbību;
4. nodrošina nacionālā elektroniskā kopkataloga un nacionālās bibliogrāfijas datubāzes pieejamību;
5. nodrošina kultūras informācijas sistēmu lietotājiem iespēju viņiem pieejamos informatīvos pakalpojumus saņemt elektroniski, izmantojot informācijas tehnoloģijas;
6. sadarbojas ar atbildīgajām institūcijām datu apstrādes jautājumu risināšanā;
7. konsultē bibliotēkas, arhīvus, muzejus un citas kultūras iestādes ar kultūras informācijas sistēmām saistītajos jautājumos;
8. attīsta Latvijas kultūras informācijas sistēmas atbilstoši Eiropas Savienības un starptautiskajiem standartiem;
9. īsteno valsts un starptautiskus projektus un programmas.

KISC budžeta finansējums un tā izlietojums 2022.gadam

Centra darbības nodrošināšanai un rezultatīvo rādītāju izpildei 2022.gada sākumā apstiprinātie finanšu resursi EUR 3 073 861, t.sk.:

- 1) Programmā "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" EUR 14 765;
- 2) Programmā „Kultūras mantojums” EUR 2 043 082:
 - valsts dotācija no vispārējiem ieņēmumiem EUR 1 128 082;
 - plānotie pašu ieņēmumi EUR 915 000;*Ieņēmumus no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem EUR 915 000 apmērā veido saņemtais finansējums par datu bāzu abonēšanu, Primo uzturēšanu un valsts nozīmes bibliotēku informācijas sistēmas ALEPH500 uzturēšanu, lai nodrošinātu nacionālā elektroniskā kopkataloga un nacionālās bibliogrāfijas datu bāzes pieejamību.*
- 3) Programmā „Valsts projekti un investīcijas” EUR 318 774, t.sk. apakšprogramma VVBIS EUR 318 774;
- 4) Programmā ”Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā ”BIBLIO – digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem ” EUR 6 898;
- 5) Programmā „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”, Nacionālā valodas tehnoloģiju platforma EUR 26 242;
- 6) Programmā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu un pasākumu īstenošana, apakšprogramma Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu un pasākumu īstenošana EUR 663 850.

Pārskata gadā turpināta Kultūras informācijas sistēmu centra nolikumā (Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumi Nr.928) noteikto funkciju un uzdevumu veikšana atbilstoši kārtējā gada darbības plānam un budžetam: apgūtie budžeta līdzekļi 2022.gadā EUR 3 117 014:

- Programmā “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” apgūti EUR 7 897;
- Nacionālās programmas "Kultūra” apakšprogrammā "Kultūras mantojums" ir apgūti EUR 2 101 725, t.sk. dotācija EUR 1 128 082, pašu ieņēmumi EUR 973 643;
- Programmas „Kultūras projekti un investīcijas” apakšprogrammā „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” apgūti EUR 317 081;
- Programmas ”Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā ”BIBLIO – digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem ” apgūti EUR 6 898;

- Programma Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu un pasākumu īstenošana, apakšprogramma Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu un pasākumu īstenošana (2014-2020) apgūti EUR 663 818;
- Programmā „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”, Nacionālā valodas tehnoloģiju platforma ir apgūti EUR 21 266.

Centra funkciju izpildei budžeta apakšprogrammā „Kultūras mantojums” 2022.gadā tika apgūti EUR 2 000 292, t.sk.:

- atlīdzībai EUR 411 574;
- precēm un pakalpojumiem EUR 1 582 650;
- pamatkapitāla veidošana EUR 5 818;
- maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība EUR 250.

Centra funkciju izpildei budžeta Programmā „Valsts projekti un investīcijas” apgūti EUR 313 533, t.sk. apakšprogrammā VVBIS 2022.gadā tika apgūti EUR 317 082, t.sk.:

- atlīdzībai EUR65 620;
- precēm un pakalpojumiem EUR 217 043;
- kapitālie izdevumi EUR 34 419.

Programmā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu un pasākumu īstenošana, apakšprogramma Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmu un pasākumu īstenošana apgūti EUR 663 819, t.sk.:

- atlīdzībai EUR 6 829;
- precēm un pakalpojumiem EUR 477 096;
- kapitālie izdevumi – pamatkapitāla veidošana EUR 179 894.

Programmas ”Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā ”BIBLIO - digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem” apgūti EUR 6 665, t.sk.:

- atlīdzībai Eur 6 665.

Programmā „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”, Federālais elektroniskās tulkošanas tīkls Termbank ir apgūti EUR 6 538, t.sk.:

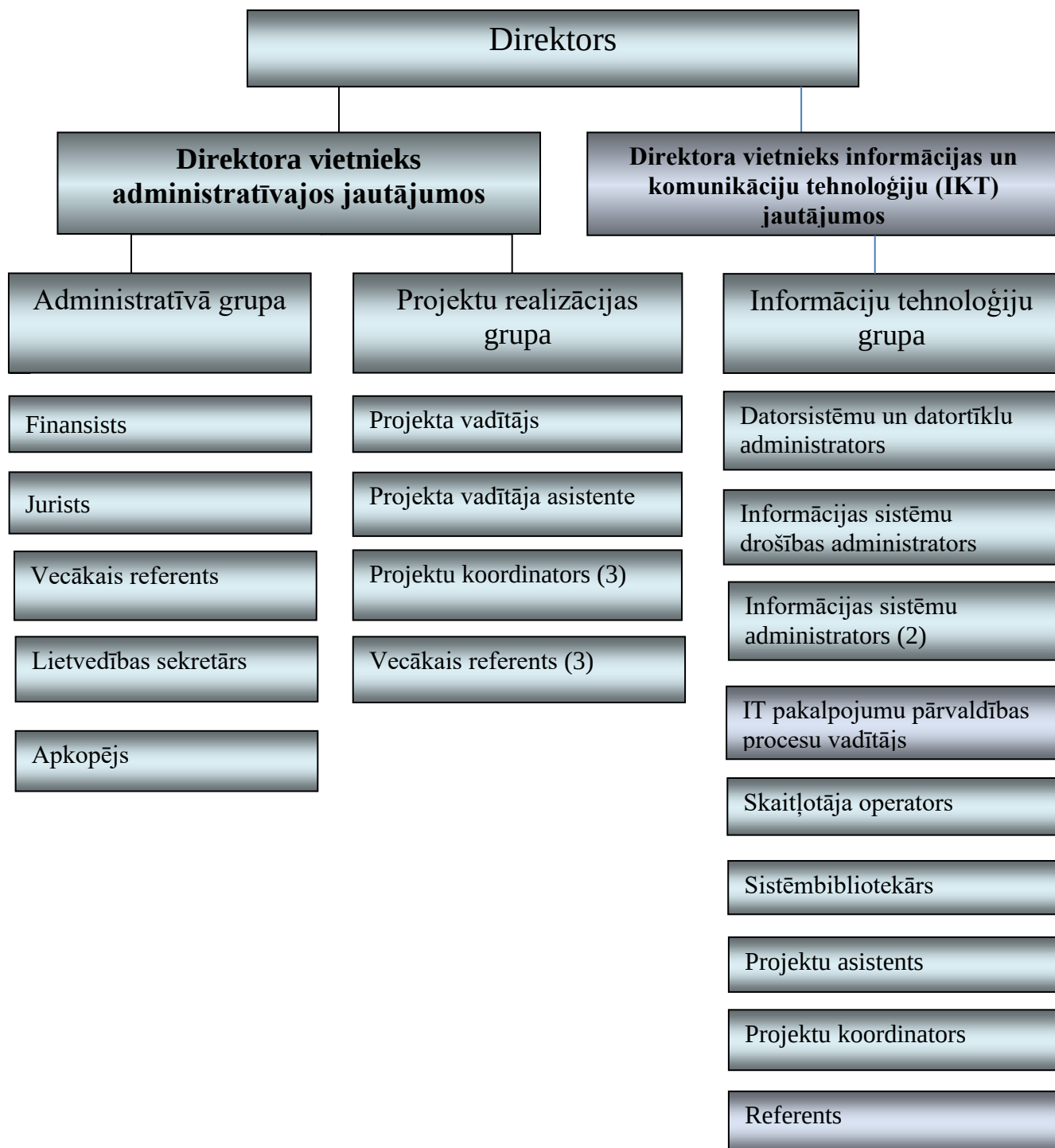
- atlīdzībai Eur 3 336;
- preces un pakalpojumi Eur 3 202.

Programmā "Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana", Nacionālā Valodas Tehnoloģiju platforma apgūti EUR 13 995, t.sk.:

- atlīdzībai Eur 10 575;
- preces un pakalpojumi Eur 3 419.

KISC struktūrshēma

KISC darbu vada direktors. Atbilstoši amatu sarakstam 2022.gadā KISC darbinieku vidējais skaits bija 24.

2. KULTŪRAS INFORMĀCIJAS SISTĒMU CENTRA DARBĪBAS REZULTĀTI UN AKTUALITĀTES

2.1. Eiropas reģionālās attīstības fonda Nacionālās programmas "Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana" projekts **"Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2.kārta)"** ieviešana. Centrs projektā ir partneris ar budžetu. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti:

- Pabeigta Autortiesību pārvaldības un licencēšanas sistēmas (APLIS IS) izstrāde 100% apmērā;
- Pabeigta Kultūras mantojuma integrācijas platformas izstrāde un veikta projektā paredzēto sistēmu integrācija (APLIS, NMKK, Filmas.lv, VVAIS, Raidi.tv);
- Pabeigta Filmas.lv platformas pilnveide;
- Pabeigta Latvijas Televīzijas materiālu digitalizācija;
- Pabeigta Latvijas Radio materiālu digitalizācija;
- Pabeigta Muzeju priekšmetu digitalizācija;
- Pabeigta Nemateriālā kultūras mantojuma vērtību digitālā fiksēšana;
- Pabeigta Nemateriālā kultūras mantojuma video subtitru izveide;
- Pabeigta Nozīmīgu Latvijas kultūras norišu digitālā fiksēšana;
- Pabeigta NMKK datu kvalitātes uzlabošana.

Projektā "Nozīmīgu Latvijas kultūras norišu digitālā fiksēšana" ierakstītais koncerts "Amao Omi – Bezjēdzīgais karš", kurā izskanēja arī skaņdarbi ar Knuta Skujenieka vārdiem. Dzejnieka sveikšana koncerta noslēgumā. Ekrānšāviņš no audiovizuālo ierakstu portāla Diva.lv

2.2. 3td E-GRĀMATU bibliotēka. Brīvpieejas interneta platforma "3td E-GRĀMATU bibliotēka" tīmekļvietnē www.3td.lv ir pakalpojums, kas reģistrētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem dod iespēju bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti:

- Turpināta noslēgto līgumu darbība ar izdevniecībām "Zvaigzne ABC", "Mansards", "Prometejs AB", "Latvijas Mediji un "Jumava" par iespēju ievietot e-grāmatas "3TD e-grāmatu bibliotēkā", kā arī noslēgts līgums ar Latvijas Banku par bankas simtgadei veltītā reprezentatīvā izdevuma "Latvijas Bankas vēsture 1922–1940" elektroniskās versijas ievietošanu platformā; noslēgts līgums ar populāro jauno rakstnieci Zani Nuts par vairāku viņas darbu ievietošanu 3td bibliotēkā;
- Kopumā "3td e-grāmatu bibliotēkā" pieejamas 699 e-grāmatas;
- Lietotāju skaits 17 700, kuri kopā ir veikuši 127 000 lasījumus;
- Atzīmējot "3td e-GRĀMATU bibliotēkas" 3 gadu darbību, platformā uzlabota e-grāmatu izsniegšanas kārtība, pagarinot iespēju vienam lasītājam izņemt e-grāmatu lasīšanai uz trim divu nedēļu termiņiem, kā arī paplašinot iespēju lasīt pat līdz 18 e-grāmatām mēnesī.

Liepājas Centrālās Zinātniskās bibliotēkas apsveikums "3td e-GRĀMATU bibliotēkas" vietnes 3td.lv pastāvēšanas 3 gadu jubilejā Facebook publicitātes akcijas ietvaros

2.3. Valsts nozīmes informācijas sistēmas - bibliotēku informācijas sistēma ALEPH 500 centrālā administrēšana un valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga uzturēšana, Aleph tīmekļa servisu moduļa "Primo Discovery" (PRIMO) pakalpojuma uzturēšana un administrēšana. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti:

- 2022.gadā turpinājās darbs ar bibliotēku informācijas sistēmas ALEPH 23. versiju;
- Integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH 500 lieto un valsts nozīmes bibliotēku Kopkatalogu veido:

- Latvijas Nacionālā bibliotēka,
- Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Fundamentālā bibliotēka,
- Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka,
- Latvijas Universitātes bibliotēka,
- Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka,
- Rīgas Tehniskās universitātes Zinātniskā bibliotēka,
- Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēka,
- Latvijas Jūras akadēmijas bibliotēka,
- Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" bibliotēka,
- Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēka,
- Latvijas Nacionālā mākslas muzeja bibliotēka.
- Ar sistēmu ALEPH 500 strādā arī Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA) un Valsts izglītības satura centrs (VISC).
- Kopkatalogā 2022.gada beigās bija pieejami 1 099 203 ieraksti. 2022.gadā kopkatalogs tika papildināts ar 43 504 ierakstiem;
- Bibliotēku informācijas sistēma ALEPH 500 lietotājiem piedāvāja arī citas nacionālas nozīmes brīvpieejas bāzes:
 - Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāze (kopumā 4 259 954 ieraksti),
 - Nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājumizdevumu datubāze (kopumā 282 132 ieraksti),
 - Latvijas Nacionālās bibliotēkas autoritatīvā datubāze (kopumā 328 156 ieraksti),
 - MESH (medicīnas priekšmetu rādītājs, kopumā 532 727),
 - UDK (universālais decimālais klasifikators, kopumā 82 997 ieraksti).
- Turpinās bibliotēku sistēmas ALEPH 500 x-servisu (specializēti web servisi) pielietojums bibliogrāfisko un lasītāju datu ierakstu integrācijai Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, Rīgas Stradiņa universitātes un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes intranet vidēs;
- Centrs nodrošina Aleph tīmekļa servisu moduļa "Primo Discovery" (PRIMO) pakalpojuma tehnisko uzturēšanu un administrēšanu visām iesaistītajām institūcijām (Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, Latvijas Universitātes bibliotēkai, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkai, Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkai, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes bibliotēkai);
- PRIMO sniedz vienotā meklētāja iespējas ikvienam publiskam lietotājam - var meklēt informāciju vienlaicīgi gan sistēmas ALEPH 500 datubāzēs, gan brīvpieejas starptautiskajās datu bāzēs;
- Autorizētiem lietotājiem tiek nodrošināta meklēšana arī atbilstošo institūciju abonētajās datu bāzēs;
- PRIMO pakalpojums nodrošina arī pasūtīšanu, rezervēšanu, izsniegumu atdošanas termiņa pagarināšanu un lietotāju profila pārvaldību autorizētiem lietotājiem.

2.4. Centralizēta Eiropas reģionālās attīstības fonda Nacionālās programmas "Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana" realizēto projektu uzturēšana 5 gadus pēc gala maksājuma pieprasījuma apstiprināšanas:

Projekts	Projekta uzturēšanas beigas
„Mašīntulkošana” (Nr. 2.2.1.1/16/I/004)	16.10.2024.
„Mašīntulkošana 2.kārta” (Nr. 2.2.1.1/18/I/003)	20.08.2026.
Kultūras mantojuma satura digitalizācija (1.kārta) (Nr. 2.2.1.2/17/I/001)	21.09.2026.

2.5. Piecu valsts nozīmes informācijas sistēmu sistēmas pārziņa un/vai turētāja funkciju nodrošināšana:

- Bibliotēku informācijas sistēma ALEPH. Sistēmas pārzinis un sistēmas turētājs.
- Latvijas digitālā kultūras karte. Sistēmas pārzinis un sistēmas turētājs. MK noteikumu Nr.291 “Noteikumi par oficiālās statistikas apkopošanu kultūras jomā” 3.punkts nosaka, ka “Valsts statistikas pārskatu veidlapas aizpilda elektroniskajā datubāzē “Latvijas digitālā kultūras karte” tīmekļa vietnē www.kulturaskarte.lv.”
- Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma. Sistēmas turētājs kopā ar Latvijas Nacionālo arhīvu.
- Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēma. Sistēmas pārzinis un sistēmas turētājs. Sk. arī MK noteikumus Nr.956 Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu.
- Mašīntulkošanas sistēma Hugo.lv ERAF projekta ietvaros pārveidota par platformu un ir valsts IKT mērķarhitektūras būtisks arhitektūras elements. Platforma papildināta ar virtuālo asistentu funkcionalitāti.

2.6. Nodrošināta Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas darbība:

- Valsts informācijas sistēmas pārvaldību nodrošina KISC (sistēmas turētājs) kopā ar Latvijas Nacionālo arhīvu (sistēmas pārzinis). Sk. arī Arhīvu likuma 17.1panta piekto daļu;
- KISC nodrošina:
 - sistēmas tehnisko resursu nepārtrauktu darbību;
 - sistēmas tehnisko administrēšanu;
 - Latvijas Republikas un iekšējos normatīvajos aktos noteikto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju

- sistēmu drošības prasību ievērošanu (t.sk. risku analīze, darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāna izstrāde, lietošanas noteikumu izstrāde);
 - vienotā lietotāju palīdzības dienesta darbību;
 - sadarbību ar sistēmas uzturētāju.
- Lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2022.gada laikā ir apstrādāti Latvijas Nacionālā arhīva lietotāju iesniegtie 118 pieteikumi, sistēmas uzturētājam ir iesniegti 51 pieteikumi. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 4 piegāžu testēšana. Ir īstenoti 3 izmaiņu pieprasījumi jaunas funkcionalitātes izstrādei.
- Sistēmas iekšējo lietotāju skaits 2022.gadā – 1871 (1367 no tiem iestāžu lietotāji).

Centra pārstāvis Arnis Riškova seminārā Ventspils bibliotēkā stāsta Ventspils novada bibliotekāriem par Nacionālā arhīva portālā arhivi.gov.lv pieejamiem e-resursiem

2.7. Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmas darbības nodrošināšana:

- Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs (NMKK) tiek aktīvi lietots Latvijas akreditētajos muzejos.
- 2022.gadā NMKK informācijas sistēmu kopumā lieto 142 Latvijas akreditētie muzeji un to filiāles;
- Šobrīd NMKK (<https://www.nmkk.lv/>) ir informācija par gandrīz 28,6% (1,86 miljoni) no kopējā skaita (~ 6,6 miljoni) muzeju priekšmetu;
- Lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2022.gada laikā ir apstrādāti muzeju lietotāju iesniegtie 68 pieteikumi, sistēmas uzturētājam ir iesniegti 9 pieteikumi. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 2 piegāžu

testēšana. Ir īstenots 1 izmaiņu pieprasījums jaunas funkcionalitātes izstrādei.

- Sistēmas iekšējo lietotāju skaits 2022.gadā – 807.

2.8. Nodrošināta projektu „Mašintulkošana” un “Mašintulkošana 2.kārta” ilgtspēja:

- Izmantojot projektā izveidotās tehnoloģijas, projekta ietvaros “Mašintulkošana” uz Hugo.lv bāzes izveidota jauna valodas tehnoloģiju platforma - tā nodrošina automatizētu tulkošanu, runas atpazīšanu un runas sintēzi, virtuālo asistentu pakalpojumu, latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības pārbaudi, kā arī dažādus rīkus daudzvalodu atbalstam e-pakalpojumos;
- Mašintulkošanas sistēma integrēta portālā Latvija.lv un Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanās sistēmā (EDS), Tiesu administrācijas Izsoļu portālā, Valsts kancelejas īstenotajā Tīmekļvietņu vienotajā platformā u.c.;
- 2022.gadā valodas tehnoloģiju platforma Hugo.lv apmeklēja 1,6 miljonu reižu, tajā veikti 15,5 miljoni tulkošanas pieprasījumi un iztulkoti 344 miljoni vārdu, sistēmā iestrādātie balss tehnoloģiju rīki izmantoti veicot vārdu atpazīšanu runā 53 miljoni vārdu, savukārt, izmantojot runas sintēzes funkciju, izrunāti 58 miljoni vārdu;
- Kopā sistēmā ir 41 virtuālie asistenti, no tiem 16 ir publiskoti mājas lapās;
- Virtuālais asistents ZINTIS publiskots 51 Valsts pārvaldes iestādēs;
- Pieņemti, apstrādāti un atrisināti ap 500 pieteikumi atbalsta sistēmā JIRA;
- Veiksmīgi ieviesta jauna Hugo.lv platformas versija;
- Noorganizēts un novadīts viens seminārs visiem virtuālo asistentu īpašniekiem un treneriem. Piedalījās 26 dalībnieki;
- Noorganizēti un novadīti trīs Labās prakses Valsts pārvaldes iestādēm, kuras apmāca virtuālo asistentu ZINTIS. Piedalījās 150 dalībnieki;

- Organizētas un novadītas 4 apmācības jaunajām iestādēm, un iestādēm, kuras jau apmāca virtuālo asistentu.

Centra direktora vietnieks Jānis Ziediņš piedalās Digitālās nedēļas 2022 ietvaros rīkotajā tiešsaistes diskusijā, kur stāsta par valsts pārvaldes virtuālajiem asistentiem, kuri veidoti platformā Hugo.lv

2.9. Nodrošināta projekta „Latvijas radio audio materiālu un Latvijas televīzijas audiovizuālo materiālu digitalizācija” rezultātu ilgtspēja:

Veikta digitalizēto video un audio ierakstu portāla (<http://www.diva.lv/>), kas satur video (10% no LTV arhīviem, 4'200h, 1963.-2012.gadu ieraksti) un audio materiālus (15% no LR fonotēkas, 3'818h, 1940.-2004.gadu ieraksti), uzturēšana un nodrošināta palīdzības sniegšana lietotājiem, risinot lietotāju pieteiktos problēmu pieteikumus un sniedzot konsultācijas.

2.10. Projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” (turpmāk – VVBIS) realizēšana.

2022.gadā piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros turpināts darbs, lai sasniegtu galveno mērķi – izveidot saskaņotu valsts un publisko bibliotēku informācijas sistēmu, sniegt universālus informācijas pakalpojumus lasītājiem gan informācijas meklēšanā, gan nepieciešamo grāmatu, publikāciju, izziņu un dokumentu piekļuves nodrošināšanā no Latvijas un starptautiskiem informācijas avotiem.

Projekta īstenošanā 2022.gadā KM valsts budžeta apakšprogrammā 22.05.00 „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” apgūti finanšu līdzekļi 317 082 eiro apjomā.

Atbilstoši plānotajam, **galvenie īstenotie pasākumi 2022.gadā:**

Bibliotēku informācijas sistēma:

- Līdz ar bibliotēku informācijas sistēmas ieviešanu, izveidota bāze informācijas sistēmu vienotai izmantošanai bibliotēku tīklā;
- Izveidota bibliotēku resursu vienotā datu bāzes sistēma;
- Vairāk kā 74% no visām Latvijas bibliotēkām savā darbā lieto integrēto bibliotēku informācijas sistēmu, kas nodrošina Latvijas iedzīvotājiem universālā informācijas pakalpojuma pieejamību;
- Turpināts darbs pie aktivitātes “3TD e-grāmatu bibliotēka” pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem, kas nodrošina iespēju arī 2022.gadā e-grāmatas lasīt attālināti savā viedierīcē vai datorā visiem aktīvajiem un autorizētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem. Kopumā ir pieejamas 699 e-grāmatas. “3TD e-grāmatu bibliotēkas” aktīvo lasītāju skaits 12 mēnešos ir palielinājies par 1900 un sasniedz jau 17 700 un e-grāmatas ir

lasītas 127 000 reizes, kas 12 mēnešos ir palielinājies par 28 430 reizēm.

Ukrainas bērni Robotikas nodarbībās Latgales Centrālajā bibliotēkā

Tehniskās infrastruktūras izveide:

- Nodrošināta vienotā datu pārraides tīkla pieslēgumu kvalitatīva darbība vairāk kā 800 pašvaldību publiskajās bibliotēkās, to filiālēs un ārējos izsniegšanas punktos saskaņā ar līgumu starp Centru, VARAM un SIA “Tet”;
- Turpināta iepirkuma līguma izpilde, kā rezultātā 2022. gadā nodrošināta vienotā datu pārraides tīkla kvalitatīva darbība visās pašvaldību publiskajās bibliotēkās, to filiālēs un ārējos izsniegšanas punktos;
- Noslēgts līgums par vienotā bibliotēku datu pārraides tīkla pieslēguma nodrošināšanu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā;

- Nodrošināta vienotā bibliotēku tehniskā atbalsta centra pieejamība, kas pieņem visus ar tehniskajām problēmām saistītus pieteikumus no visām publiskajām bibliotēkām. Problēmu pieteikumi tiek fiksēti vienotā reģistrā, kā arī tiek kontrolēta problēmu risināšanas gaita, kas uzskatāms par labu panākumu bibliotēkas lietotāju apkalpošanas kvalitātes uzlabošanā;
- Turpināts darbs pie informācijas sistēmu infrastruktūras optimizācijas un lietotāju atbalsta pakalpojumu nodrošināšanas pašvaldību publiskajās bibliotēkās;
- Nodrošināta valsts nozīmes un reģionālo kopkatalogu un to tehniskās infrastruktūras kvalitatīva darbība;
- Notiek centralizēta datoru administrēšana (programmatūras atjaunināšana, instalēšana, nevēlamas programmatūras dzēšana un datoru sakopšana, kā arī printeru pievienošana), kas ļoti nepieciešama bibliotēkās, kurās nav vietējo IT administratoru;
- Ieviests vienots publisko bibliotēku datoru pārvaldes mehānisms, kas tika veikts Microsoft informācijas sistēmu infrastruktūras optimizācijas ietvaros. Datu centrā izvietota, nokonfigurēta serveru infrastruktūra, kas nodrošina centralizētu un attālinātu bibliotēku datoru pārvaldību. Izmantojot ieviesto aktīvo direktoriju, tiek izplatīta jauna programmatūra, atjauninājumi un sakopti bibliotēku datori attālināti. Bibliotēku publiskajos datoros ir pieejama viena no jaunākajām programmatūrām. Uz publisko bibliotēku datoriem ir iespējams izmantot e-paraksta vai ID kartes;
- Izmantojot grupu politiku definēti grupu politikas noteikumi, kādus nepieciešams piemērot infrastruktūrai dotajā brīdī. Tādējādi bibliotēku apmeklētāji nevar veikt kaitnieciskas darbības datoros, kā arī mainīt to iestatījumus vai konfigurāciju atbilstoši saviem ieskatiem.

Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām. Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām (pašvaldību publiskajām bibliotēkām, valsts nozīmes, zinātniskajām un speciālajām bibliotēkām, kā arī koledžu un vairāku zinātnisko institūtu bibliotēkām) tiek nodrošinātas VVBIS projekta ietvaros. Bibliotēkām tiek piedāvāta datubāzu abonēšana ar atvieglotiem noteikumiem, kas aptver abonēšanas maksu atlaides un speciālos piedāvājumus, turklāt ir iespēja izmantot datubāzu bezmaksas izmēģinājumus, piedalīties resursu lietošanas apmācībās un informatīvajos vebināros.

Kultūras informācijas sistēmu centrs ir starptautiskās bezpeļņas organizācijas EIFL (Electronic information for Libraries) un starptautiskā bibliotēku konsorcijs koalīcijas ICOLC (International Coalition of Library Consortia) nacionālais pārstāvis. Tādējādi KISC administrē un koordinē starptautisko datubāzu abonēšanu un resursu pieeju, kā arī nodrošina informācijas apriti starp izdevēju un lietotāju. Gada nogalē vairs nav parakstīti sadarbības līgumi ar krievu datubāzu turētājiem.

- Centrs sadarbībā ar SIA Tilde un SIA Lursoft visām Latvijas pašvaldību publiskajām bibliotēkām nodrošina bezmaksas pieeju Letonika.lv un LURSOFT Laikrakstu bibliotēkas datubāzēm, kuras ir pieejamas VVBIS tīklā visā Latvijas teritorijā;
- Kopš 2017. gada Letonikas datubāze ir pieejama arī attālināti no lietotāju mājas datora. Pārskata periodā šis pakalpojums bija pieejams visu reģionu

galveno un pagasta bibliotēku lietotājiem, pavisam 438 pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem;

- Augstas kvalitātes pasaules līmeņa datubāzes svešvalodās tiek abonētas EIFL Licencēšanas programmas ietvaros;
- Latvijas bibliotēku lietotājiem nodrošināta pieeja 18 elektronisko resursu datubāzēm:
 - 3 nacionālās datubāzes latviešu valodā (Letonika, Lursoft, Leta);
 - 15 starptautiskās datubāzes angļu valodā (*ACM Digital Library, Britannica Online, Cambridge Journals Online, EBSCO National package, EBSCO Academic package, Emerald, ProQuest, SAGE, Wiley Cochrane Library, Wiley Journals, Taylor&Francis Ebooks* un citas).
- Noslēgti 20 Licences līgumi ar elektronisko datubāžu resursu izdevējiem/turētājiem un 139 apakšlicences līgumi ar bibliotēkām, pašvaldībām, mācību iestādēm un citām institūcijām par datubāžu resursu pieeju un izmantošanu;
- 2022. gadā programmas dalības bibliotēkām tika nodrošināta 20 jaunu datubāžu bezmaksas izmēģinājuma pieeja. Lietotāji varēja izmantot *EBSCO Political Science Complete, World Politics Review, Military and Government Collection, ProQuest Central, ProQuest Dissertations & Theses Global, Taylor & Francis Academic Journals Current & Archival, EBSCO CINAHL Ultimate* un *MEDLINE Ultimate, IG Publishing, NewsBank, CREDO, Readex* un *PatentSight®* un citas datubāzes, kā arī *Scite* platformu, kas ir inovatīvs rīks pētniecības publikāciju citējamības monitorēšanai. Resursu izmēģinājumu pieeju izmantoja 118 bibliotēkas;
- Programmas dalības bibliotēkām nodrošināta pieeja to izvēlētajiem resursiem, risinātas dažādas tehniskas pieejas problēmas, kas saistītas ar IP pieslēgumiem un attālinātās pieejas izmantošanu;
- Nodrošināta abonēto un izmēģināto datubāžu izmantošanas statistika, kuru bibliotēkas var iegūt izmantojot sistēmas administratora pieeju vai saņemt izdevēja sagatavotu pārskatu;
- Pastāvīgi notikusi aktīva komunikācija ar datubāžu pārstāvjiem par piedāvāto resursu saturu, apjomu, kvalitāti un to atbilstību bibliotēku vajadzībām. 2022.. gada nogalē bibliotēkām nosūtīti 25 dažādu datubāžu abonēšanas cenu piedāvājumi;
- Turpināta līguma saistību izpilde ar SIA „Lursoft IT” par nacionālās bibliogrāfijas – laikrakstu un žurnālu rakstu aprakstu, kuros ietverta saite uz rakstu pilnajiem tekstiem piegādi Nacionālās analītikas datubāzei.

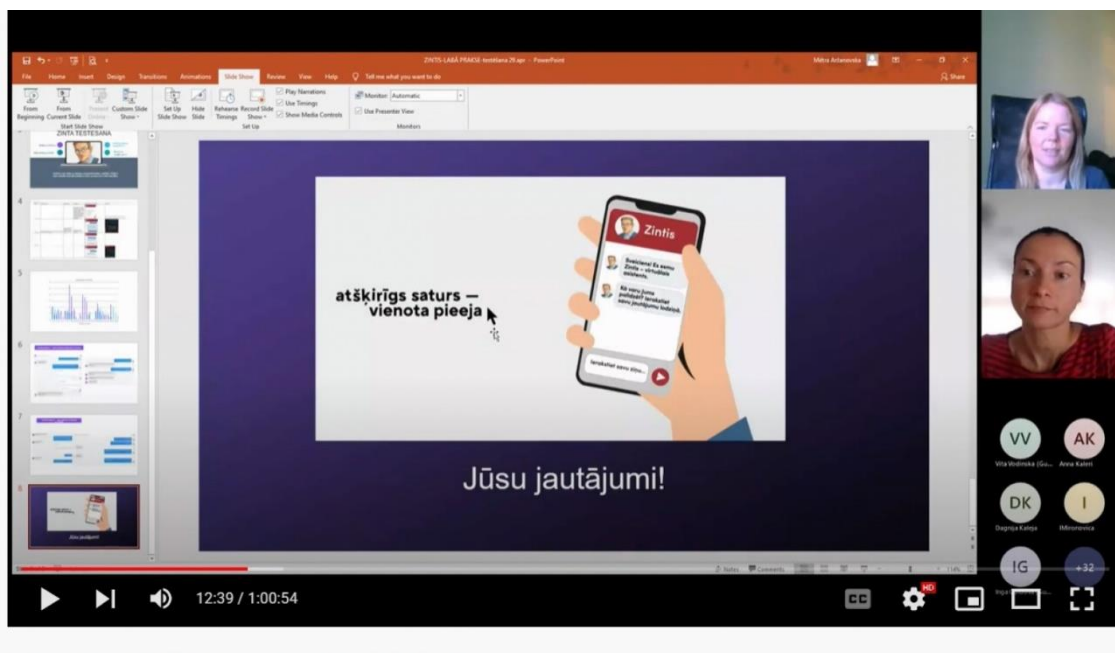
2.11. Apmācības

- Notikuši 58 datubāžu apmācību un informatīvi vebināri. Visu lielāko datubāžu pārstāvji organizējuši attālinātos resursu izmantošanas apmācību un informatīvos vebinārus. Vislielāko aktivitāti izrādījuši EBSCO datubāzes pārstāvji, piedāvājot bibliotekāriem un gala lietotājiem plaša tematiskā aptvēruma tiešsaistes vebinārus dažādām interesentu grupām;
- Pārskata periodā notikuši sekojoši dažādu kompāniju organizēti vebināri, kuri veltīti kādai noteiktai e-resursu izmantošanas tēmai - *ProQuest Central, Taylor & Francis Journals, Knowledge Unlatched: Usage of Open Access*

books during the pandemic, SAGE Research Methods, SAGE Journals, NewsBank/Readex (MIPP); EIFL Open Access programmas un cOAlition S Rights Retention vebinārs par *Open Access* publikāciju pieejamību un izmantošanu; *Cambridge University Press* vebinārs par *Open Access* publicēšanās iespējām *Cambridge University Press* datubāzē; konference *INCONECSS – International Conference on Economics and Business Information (EIFL OA)*; konference *PUBMET2022 – The 9th Conference on the Scholarly Publishing in the Context of Open Science*, kā arī vairāki *Britannica* datubāzes vebināri dažādām lietotāju grupām;

- Kopumā pasākumu skaits, salīdzinot ar 2021. gadu, ir samazinājies, jo datubāzu izdevēju aktivitāte šajā virzienā ir mazinājusies, beidzoties pandēmijas periodam;
- Tiešsaistē notika arī gadskārtējā EIFL GA konference, kurā programmu vadītāji sniedza pārskatu par darbu pēdējo 12 mēnešu laikā. KISC realizētās programmas „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” koordinatore A. Sagalajeva stāstīja par programmas aktualitātēm. Pavisam informatīvajos un apmācību pasākumos piedalījušies 506 bibliotekāri un datubāzu lietotāji. Centrs kā nacionālais partneris iesaistījās Eiropas Komisijas iniciatīvā Digitālā nedēļa (agrākā E-prasmju nedēļa) martā, ko Latvijā organizēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju (LIKTA), un aktīvi piedalījās Digitālās nedēļas publicitātes veidošanā medijos un sociālajos tīklos. Tai skaitā Digitālās nedēļas ietvaros Centra pārstāvji sniedza tiešsaistes prezentāciju “Kultūras informācijas sistēmu centra īstenoto projektu un uzturēto informācijas sistēmu aktualitātes – valodas tehnoloģiju rīki un Latvijas Nacionālā arhīva piedāvātie e-pakalpojumi” Teams platformā, ko noskatījās vairāk nekā 250 interesentu. Digitālās nedēļas ietvaros Centra direktora vietnieks Jānis Ziediņš piedalījās vienā no nedēļas centrālajiem pasākumiem - tiešsaistes diskusijā, ko pārraidīja portālā TVNET, – stāstot par virtuālajiem asistentiem valsts pārvaldes iestāžu tīmekļvietnēs;
- Tiešsaistes platformā Teams noritēja vairāki Centra organizētie tiešsaistes semināri valsts pārvaldes un kultūras un atmiņas institūciju pārstāvjiem - “Vienotas digitālā kultūras mantojuma pārvaldības procesi” (muzeju speciālistiem, piedalījās 170 dalībnieku), “Muzeju krājuma digitalizācija: pieredze, izaicinājumi, attīstība” (muzeju speciālistiem, piedalījās 200 dalībnieki); tiešsaistes seminārs valsts pārvaldes iestāžu sarunu bota ZINTIS treneriem (piedalījās 120 dalībnieku); “3td e-GRĀMATU bibliotēkas un Letonikas Lasītavas e-grāmatas publisko bibliotēku lietotājiem” (bibliotekāriem, piedalījās 230 dalībnieku), informatīvs seminārs projekta

“BIBLIO – Digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem”
ietvaros (bibliotekāriem);

Centra pārstāve Gita Jurševska vada sadarbībā ar Valsts Kanceleju rīkoto Labās prakses rītu valsts iestāžu pārstāvjiem – sarunu botu treneriem, kuri strādā ar platformā Hugo.lv veidotajiem virtuālajiem asistentiem

- Centra pārstāvji tika uzaicināti uz Ventspils un Tukuma bibliotēkām, kur klātienē sniedza prezentācijas par tīmeklī pieejamiem Latvijas Nacionālā arhīva resursiem un e-pakalpojumiem Vienotajā valsts arhīvu informācijas sistēmā, kuras darbību nodrošina Centrs.

ERAF projekts, kuros KISC ir sadarbības partneris

Valsts kancelejas realizētā ERAF projekta "Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotā platforma" ieviešanā, nodrošinot šādu projekta darbību īstenošanu un rezultātu sasniegšanu:

- Nodrošināt valsts pārvaldes mašintulkošanas servisa integrāciju platformā un servisa turpmāku darbību un uzturēšanu;
- Iesaistoties pilotprojekta īstenošanā, nodrošināt:
- Platformas prasību definēšanu;
- Pilotprojekta testēšanu un ieviešanu;
- Satura informācijas apzināšanu un sagatavošanu pārņemšanai uz jaunu tīmekļvietni vienotajā platformā;
- Atgriezeniskās saites sniegšanu par pilotprojekta realizāciju.

Centra infrastruktūra

- Kultūras nozares informācijas sistēmu darbības nodrošināšanai Centrs izmanto Latvijas Nacionālās bibliotēkas Datu centru, tādējādi konsolidējot resora informācijas resursus un nodrošinot augstu pieejamību;
- Atsevišķu sistēmu darbības nodrošināšanai tiek izmantotas augstas pievienotās vērtības mākoņpakalpojumu iespējas Microsoft Azure platformā;
- Centra infrastruktūra ir pieslēgta publisko bibliotēku tīklam, tādējādi nodrošinot pieeju ar autortiesībām aizsargātam materiālam bibliotēku apmeklētājiem.

Kultūras nozares darbības nodrošināšana

Centra uzturētās valsts nozīmes IS un citas IS nodrošina nepārtrauktu ikdienas darbu vairāk kā 1000 Latvijas valsts un publiskajām pašvaldību institūcijām. 10+ informācijas sistēmas:

- Valsts nozīmes informācijas sistēma Bibliotēku informācijas sistēma ALEPH500 <https://kopkatalogs.lv/>
- Interneta meklētājs PRIMO https://primolatvija.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/search?vid=371KISC_VU1&lang=lv_LV
- Valsts nozīmes informācijas sistēma Latvijas Digitālā Kultūras Karte <https://www.kulturasdati.lv>
- Valsts nozīmes informācijas sistēma Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma <https://eresursi.arhivi.gov.lv/>
- Valsts nozīmes informācijas sistēma Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs <http://www.nmkk.lv/>
- Valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platforma www.hugo.lv
- Latvijas Nacionālais terminoloģijas portāls <https://termini.gov.lv>
- Portāls „Latvijas filmas” <https://www.filmas.lv/>
- Digitalizēto video un audio ierakstu portāls <http://www.diva.lv/>
- Latvijas bibliotēku portāls www.biblioteka.lv
- KKF projektu pieteikumu sistēma <https://kkf.kulturaskarte.lv>
- Ģerboņu reģistrs <http://gerboni.kulturaskarte.lv>
- Pašvaldības publisko bibliotēku datu uzturēšana BIS ALISE (34 atsevišķas instances)
- 3td e-grāmatu bibliotēka www.3td.lv
- Nemateriālais kultūras mantojums <https://nematerialakultura.lv>

Vienota atbalsta sniegšanas sistēma <http://atbalsts.kis.gov.lv>

Vienotais palīdzības dienesta aptvērums – visas informācijas sistēmas, tīmekļa vietnes un portāli. Turpinot uzlabot atbalsta sniegšanu informācijas sistēmu lietotājiem, Centra atbildīgie darbinieki savas kompetences ietvaros sniedz konsultatīvas atbildes par sistēmu lietošanu, kā arī pieņem kļūdu pieteikumus par

tām. Pieteikumi tiek klasificēti un pieteikti sistēmu izstrādātājiem kļūdu novēršanai. 2022.gadā saņemti un atrisināti 878 pieteikumi.

- VVAIS - lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2022.gada laikā ir apstrādāti Latvijas Nacionālā arhīva lietotāju iesniegtie 118 pieteikumi, no kuriem 51 pieteikums ir risināti kopā ar programmatūras izstrādātājiem. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 4 piegāžu testēšana. Ir īstenoti 3 izmaiņu pieprasījumi jaunas funkcionalitātes izstrādei;
- NMKK - lietotāju palīdzības dienesta darbības ietvaros 2022.gada laikā ir apstrādāti muzeju lietotāju iesniegtie 68 pieteikumi, no kuriem 9 pieteikumi ir risināti kopā ar programmatūras izstrādātājiem. Ir veikta sistēmas uzturētāja veikto sistēmas kļūdu labojumu un izmaiņu pieprasījumu 2 piegāžu testēšana. Ir īstenoti 1 izmaiņu pieprasījums jaunas funkcionalitātes izstrādei;
- Iekšējo lietotāju skaits: VVAIS – 1871, NMKK – 811;
- Ik dienu tiek konsultēti lietotāji par Hugo.lv platformā izvietotajiem sarunu botiem, 2022.gadā saņemti un apstrādāti 500 kļūdu un izmaiņu pieteikumi.

Erasmus+ KA2/EACEA projekts “BIBLIO – digitālo prasmju un kompetenču veicināšana bibliotekāriem”

BIBLIO projekta mērķis ir modernizēt bibliotēkās strādājošo vai to cilvēku, kuri nākotnē plāno strādāt bibliotēkās, profesionālo attīstību un palīdzēt labāk sagatavoties digitālajai transformācijai.

- 2022.gada tika īstenots BIBLIO projekta Specializācijas kursa izmēģinājums. Janvārī tika veikta mācību dalībnieku atlase. Pilotapmācībām pieteicās vairāk kā 40 bibliotēku speciālisti.
- BIBLIO Specializācijas kursa izmēģinājums norisinājās no 15.februāra līdz 30.novembrim.
- BIBLIO Specializācijas kurss sastāv no 405 akadēmiskajām stundām, kas ietver:
 - 240 akadēmiskās stundas jaukta tipa mācības, no kurām:
 - 20 akadēmiskās stundas klātienē,
 - 160 akadēmiskās stundas tiešsaistē un pašmācība,
 - 40 akadēmiskās stundas projekta balstīta mācīšanās,
 - 20 akadēmiskās stundas novērtēšana;
 - 165 akadēmiskās stundas darba vidē balstītas mācības, no kurām:
 - 160 akadēmiskās stundas praktiska mācīšanās darba vidē,
 - 5 akadēmiskās stundas novērtēšana.
- BIBLIO Specializācijas kurss ir izstrādāts 2 darba vietu profiliem - Sabiedrības iesaistes un komunikācijas speciālists (CECO) un Digitālās transformācijas veicinātājs (DIGY).
- Sabiedrības iesaistes un komunikācijas speciālista apmācības sastāv no 35 mācību moduļiem, Digitālās transformācijas veicinātāja apmācības - no 28 mācību moduļiem.
- Darba vidē balstītu mācību īstenošanai tika piesaistīti 28 bibliotēku speciālisti - mentori.
- Projekta ietvaros izstrādāti un lokalizēti mācību materiāli, novērtēšanas anketas, praktiskie uzdevumi, darba lapas.

- Pārskata periodā arī tika nodrošināta publicitāte BIBLIO projekta un KISC mājas lapā, kā arī projekta un KISC sociālo tīklu profilos.
- Tāpat arī 2022.gadā tika nodrošināta līdzdalība projekta partneru sanāksmēs, ziņojumu, atskaišu un citas dokumentācijas un informācijas sagatavošana un izplatīšana.

CEF projekts “Federālais eTranslation Termbank tīkls” Nr. 2019-EU-IA-0049 (“Federated eTranslation Termbank Network”)

Federālais terminoloģijas tīkls sastāvēs no terminoloģijas pārvaldības portāla EuroTermBank, kam būs jānodrošina divi mērķi – kļūt par visas Eiropas terminoloģijas apkopotāju un nodrošināt centralizētas terminoloģijas meklēšanas iespējas Eiropas Savienības pilsoņiem un dienestiem. Tīkls izstrādāts arī terminoloģijas pārvaldības rīks (Terminology Management Toolkit), kas būs pieejams dalībvalstīm un to administrācijām vietējo terminoloģisko platformu izvietojumam un atsevišķu mākoņdatošanas risinājumu izmantošanai.

- Galvenais projekta koordinators ir SIA Tilde, un projekta partneri no astoņām dažādām Eiropas valstīm;
- Projekts uzsākts 2020.gadā un 2022.gadā Latvijas Nacionālais terminoloģijas portāls tiks savienots ar EuroTermBank, kā arī papildus tiks pievienotas 10 jaunas terminu kolekcijas.

CEF projekts “National Language Technology Platform” (NLTP) Nr. 2020-EU-IA-0082

Projekta mērķis ir apvienot vismodernākos valodu tehnoloģijas rīkus un risinājumus jaunā, mūsdienīgā, mākslīgā intelekta virzītā, valsts valodu tehnoloģiju platformā. NLTP integrēs visaptverošu instrumentu klāstu – tostarp tos, kas izstrādāti iepriekšējo CEF finansēto darbību un citu projektu ietvaros. Izstrādātais risinājums nodrošinās valsts pārvaldes iestādēm un plašai sabiedrībai drošu piekļuvi augstas kvalitātes instrumentiem tekstu tulkošanai – tostarp, slepenai informācijai, kā arī konfidencialo dokumentu un noteikumu tulkošanu visās vienotā digitālā tirgus valodās, efektīvā un rentablā veidā.

- Galvenais projekta koordinators SIA Tilde;
- Projekts uzsākts 2021. gada aprīlī un tiks īstenots 2023.gadā. Projekta laikā Eiropas komisijas mašīntulkošanas sistēma eTranslation tiks integrēta valodas tehnoloģijas platformā Hugo.lv un nodrošinās piekļuvi plašākam valodu klāstam.

3. AKTUALITĀTES SABIEDRISKO ATTIECĪBU VEIDOŠANĀ

Pārskata periodā Centrs regulāri un aktīvi sniedzis sabiedrībai informāciju par Centra īstenotajiem projektiem – gan par kultūras un vēstures mantojuma digitalizācijas gaitu kultūras un atmiņas institūcijās, gan par dažādu e-pakalpojumu izveidi un ieviešanu kultūras nozarē un valsts pārvaldē kopumā, lai veicinātu sabiedrības ātru un efektīvu saziņu ar valsts pārvaldi, kā arī par iedzīvotāju iespējām saņemt vienlīdzīgu pieeju zināšanām un kultūras vērtībām, ko piedāvā digitālā vide un tehnoloģiskie risinājumi. Centra īstenoto projektu publicitāte tika nodrošināta gan Centra mājaslapā un *YouTube* profilā, gan interaktīvi komunicējot sociālo tīklu *Facebook* un *Twitter* profilos, gan izsūtot preses relīzes masu medijiem, kā arī izmantojot dažādas digitālo mediju platformas. Tāpat Centrs iesaistījās arī citu iestāžu un organizāciju rīkotajos valsts un starptautiska mēroga izglītojošos pasākumos ar augstu sabiedrisko nozīmi un plaša iedzīvotāju loka aptvērumu un aktivitāti.

Tika rīkoti gan par tradīciju kļuvuši, gan jauni publicitātes pasākumi sadarbībā ar valsts iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un citiem sadarbības partneriem, lai pievērstu iedzīvotāju uzmanību un pastāstītu sabiedrībai par digitalizācijas projektiem un e-pakalpojumiem kultūras nozarē. Uzskatām, ka mūsu uzdevums ir ne tikai informēt sabiedrību par projektu īstenošanas gaitu, bet arī veicināt ikviena izpratni par digitalizācijas un informācijpratības nozīmi sabiedrības vispārējās labklājības attīstībā. Ir ļoti būtiski panākt lietotāju interesi izmēģināt plašo interneta resursu piedāvātās iespējas, kas ir noderīgas mācību un darba vajadzībām, kā arī apgūt jaunus brīvpieejas tiešsaistes e-pakalpojumus, kas vērsti uz to, lai uzlabotu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Vienlaikus jāatzīmē iedzīvotāju aizvien pieaugošā interese par e-pakalpojumu un e-resursu izmantošanu un daudz lielāka izpratne par IKT risinājumu un tiešsaistes piedāvājuma nozīmi ikviena dzīvē, ko noteicis arī pārdzīvotais Covid-19 pandēmijas laiks, kad pilnībā tika ierobežota piekļuves iespēja gan pakalpojumu saņemšanai, gan kultūras pasākumu apmeklējumam klātienē un vienīgā iespēja saziņai ar valsts pārvaldi un citiem pakalpojumu sniedzējiem, kā arī informācijas apmaiņai un ieguvei bija digitālajā vidē radītie e-pakalpojumi un e-resursi. Šajā periodā radītie un pilnveidotie tehnoloģiskie risinājumi komunikācijai un darba un mācību vajadzībām ir mainījuši sabiedrības izpratni par IKT nozīmi un vietu mūsu dzīvē, saglabājot savu aktualitāti, arī atgriežoties normālā darba režīmā. Piemēram, esam sapratuši, ka,

izmantojot tiešsaistes saziņas platformas, varam daudz efektīvāk plānot savu darba laiku, tāpat dažādi izglītojoši semināri tiešsaistē spēj pulcēt daudz lielāku apmeklētāju skaitu un sniedz lielāku pievienoto vērtību, jo tos iespējams noklausīties atkārtoti. Arī publicitātes nolūkos aizvadītajā gadā joprojām esam izmantojuši šādu platformu sniegtās plašās iespējas maksimāli plašas auditorijas sasniegšanai.

Gada sākumā atzīmējām brīvpieejas tiešsaistes e-grāmatu lasīšanas platformas (3td e-GRĀMATU bibliotēka) 3td.lv triju gadu pastāvēšanas jubileju. Tā šajā laikā vēl pastāvēja Covid-19 pandēmijas ierobežošanai noteiktie pasākumi, arī šo notikumu atzīmējām ar plašu publicitātes programmu tiešsaistē. 3td.lv ir Kultūras ministrijas paspārnē izveidots resurss, kurā iedzīvotāji var lasīt e-grāmatas latviešu valodā tiešsaistē bez maksas ar valsts atbalstu, līdz ar to apsveikuma vārdus 7. janvārī Centra *YouTube* profilā visai 3td bibliotēkas projekta komandai, sadarbības partneriem un lasītājiem teica arī LR kultūras ministrs Nauris Puntulis. Šajā dienā Centra *YouTube* profilā pārraidījām arī trīs sarunas ar cilvēkiem, kuru darbība un veikums saistīti ar šo platformu: diskusijā “Saruna ar autoru” piedalījās apgāda “Zvaigzne ABC” e-grāmatu projektu vadītāja Kristīne Pastare-Skutele un rakstniece, 3td e-grāmatu bibliotēkas visvairāk lasītā darba “Tarakāni manā galvā” autore Zane Zusta; diskusijā “Saruna ar lasītājiem” piedalījās Valmiera bibliotēkas direktores vietniece, 3td e-grāmatu bibliotēkas projekta vēstnese Olga Kronberga un 3td e-grāmatu bibliotēkas lasītājas Vita Ziediņa no Latvijas un Kristīne Pabērza-Ramiresa no Hāgas, Nīderlandes; diskusijā “Saruna ar tehnoloģiju ekspertiem” piedalījās uzņēmuma “TietoEVERY in Latvia” funkcionālā konsultante Aiga Grēniņa un uzņēmuma “TietoEVERY in Latvia” mārketinga un komunikācijas speciāliste Inga Grenčberga. Visas sarunas vadīja Centra 3td e-GRĀMATU bibliotēkas projekta vadītājs Aldis Liepa.

“3td e-GRĀMATU bibliotēkas” 3 gadu jubilejai veltītā “Saruna ar autoru”, kurā piedalās 3td.lv visvairāk lasītās grāmatas “Tarakāni manā galvā” autore Zane Zusta un izdevniecības “Zvaigzne ABC” e-grāmatu projektu vadītāja Kristīne Pastare; ekrānšāviņš no KISC profila YouTube

Jubilejas pasākumu ietvarā rīkojām arī konkursu, aicinot 3td lasītājus no visas Latvijas sagatavot sirsnīgāko un interesantāko apsveikumu 3td.lv 3 gadu jubilejā, kurā uzvarētāji saņēma vērtīgas balvas – grāmatas papīra formātā no 3td bibliotēkas sadarbības izdevniecībām – “Zvaigzne ABC”, “Apgāds Mansards”, “Prometejs”, “Latvijas Mediji” un “Jumava”.

Kā ik gadu Latvijas pašvaldību publisko bibliotēku un skolu bibliotēku lasītājiem piedāvājam erudīcijas konkursu “Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes!” sadarbībā ar mūsu ilggadīgajiem partneriem – Latvijas Banku un IKT uzņēmumu “Tilde” – Latvijas Bankas rīkotā prestižā un iedzīvotāju iecienītā notikuma – sabiedrības aptaujas “Latvijas gada monēta 2022” – laikā digitālo zinību resursā letonika.lv konkursa dalībnieki varēja meklēt atbildes uz jautājumiem par aizvadītajā gadā apgrozībā izlaistajām kolekcijas monētām. Tā kā digitālais resurss letonika.lv pilnā apjomā ir pieejams pašvaldību publiskajās bibliotēkās, kurās darbs klātienē gada sākumā bija pakļauts atsevišķiem, ar Covid-19 saistītiem ierobežojumiem, aicinājām izmantot iespēju piedalīties konkursā arī no mājas datora, izmantojot letonika.lv attālināto piekļuvi.

Tāpat gada pirmajā pusē attālināti piedalījāmies ikgadējā informatīvi izglītojošā akcijā “Digitālā nedēļa 2022”, kas Latvijā tika rīkota 13. reizi sadarbībā ar Eiropas mēroga kampaņu „ALL Digital Week 2022” un kuru organizēja Latvijas

Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA) sadarbībā ar galvenajiem partneriem – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, uzņēmumu “Tet”, Latvijas Valsts radio un televīzijas centru un Centru. Kampanjas ietvaros Centra direktora vietnieks IKT jautājumos Jānis Ziediņš piedalījās diskusijā “Digitālo pakalpojumu neredzamā puse”, kuras tiešraide bija vērojama portālā TVNET, pastāstot par to, kas ir sarunu bots jeb virtuālais asistents, cik aktīvi iedzīvotāji izmanto viņa pakalpojumus, kā praktiski notiek sarunu bota zināšanu pilnveide, kā arī iezīmēja virtuālo asistentu nākotni. Digitālās nedēļas Pakalpojumu dienā Centrs piedāvāja interesentiem apmeklēt tiešsaistes semināru “KISC īstenoto projektu un uzturēto informācijas sistēmu aktualitātes – valodas tehnoloģiju rīki un Latvijas Nacionālā arhīva piedāvātie e-pakalpojumi”.

Aktīvi iesaistījāmies arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas īstenotās integrētās komunikācijas un mācību aktivitāšu programmas “Dari digitāli”, kura ar ERAF finansējumu norisinājās no 2018. gada līdz 2022. gadam, noslēguma publicitātes aktivitātēs. Programmas “Dari digitāli” mērķis bija veicināt sabiedrības informētību par valsts un pašvaldību e-risinājumiem (e-pakalpojumiem, oficiālo elektronisko adresi, drošu elektronisko parakstu u. tml.) un motivāciju tos izmantot; nozīmīgākā programmas sastāvdaļa bija mācības – bibliotekāriem, skolotājiem, valsts un pašvaldību iestāžu darbiniekiem, tai skaitā Centra darbiniekiem, un žurnālistiem, kuru rezultātā laika periodā no 2018. līdz 2020. gadam tika izveidots unikāls 6000 digitālo aģentu tīkls visā Latvijā. Noslēguma publicitātes kampanjas ietvaros divi Centra direktora vietnieka IKT jautājumos Jāņa Ziediņa raksti par valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformā Hugo.lv piedāvātajiem pakalpojumiem, kā arī uz šīs platformas bāzes izveidotajiem virtuālajiem asistentiem valsts iestāžu tīmekļvietnēs, tika publicēti vairākos nacionālas nozīmes ziņu un laikrakstu portālos.

Par pārskata periodā rīkotajiem publicitātes pasākumiem sniegta informācija valsts nacionālajiem un reģionālajiem medijiem. Sekmīgi tika turpināta iepriekšējās pārskata periodos izveidojusies sadarbība ar medijiem - ar laikrakstiem “Latvijas Avīze”, “Diena”, „Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai”, „Latvijas Vēstnesis” , Latvijas Radio raidījumu „Kultūras Rondo” un “Kā labāk dzīvot”, kuros atspoguļoti KISC rīkotie publicitātes pasākumi un informācija par KISC īstenotajiem projektiem. KISC rīkotie publicitātes pasākumi aktīvi atspoguļoti arī Latvijas reģionālajos laikrakstos, interneta portālos, reģionālo bibliotēku mājaslapās, kā arī portālā www.biblioteka.lv